

MARKKU ROPPONEN

KUHALA

A silhouette of a man in a trench coat walking to the left is positioned to the left of the word 'KUHALA'. A silhouette of a dog is positioned to the right of 'KUHALA'. A thin white horizontal line passes through the middle of the letters 'U' and 'A' in 'KUHALA'.

JA KUUMA KULTAHIPPU

— TAMMI —

MARKKU ROPPONEN

KUHALA

JÄ KUUMA KULTAHIPPU

TAMMI

HELSINKI

MARKKU ROPPONEN

Kuhala ja salaiset seuralaiset, 2020
Hautaustoimisto Wähähappinen, 2019
Koirapuistoromaani, 2018
Kuhala ja haudan pitkä varjo, 2017
Kuhala ja isku Helsingissä, 2016
Kuhala ja vapaa pudotus, 2015
Kuhala ja tuomitut, 2014
Kuhala ja jokimurhat, 2013
Kuhala ja yöjuna, 2012
Kuhala ja vanginvartijan mandoliini, 2011
Kuhala ja kevään ensi ruumis, 2010
Kuhala ja hautausmaan risteys, 2009
Suru aika päättyy, Kuhala, 2008
Kuhala ja kuoleman hipaisu, 2007
Kuhala ja takapihojen tuonenvarjo, 2006
Linnut vaikenevat, Kuhala, 2005
Kuhala ja viimeinen kesävieras, 2004
Kuhala ja musta juhannus, 2003
Puhelu kiusaajalta, 2002
Lavastus, 2000
Elämymatka, 1999
Siivestäjät, 1997
Naisiin, 1995
Isän kädestä, 1995 (yhdessä Timo Parvelan kanssa)
Viimeinen auringonnousu, 1994
Paholaisen kiireet, 1993
Mies katoaa sateeseen, 1992
Kuolemanuni, 1991
Pronssijuhlat, 1990

© Markku Ropponen ja Tammi 2021
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
ISBN 978-952-04-2237-0
Painettu EU:ssa

1.

Kuhala ravisteli epäluuloisena pensasmustikkarasiaa ja joutui ottamaan myymälän käytävällä sivuaskeleen, huimasi taas. Kyllä, muutamaa pohjimmaista marjaa kuorrutti home. Hän laittoi rasian takaisin, alkoi tarkastella seuraavaa ja pohti samalla miltä hän mahtoi näyttää valvontakameroiden näytöllä. Mieholtä, joka arvaili aikansa kuluksi mustikoiden määrää, vai mieheltä, joka olisi tarvinnut enemmänkin henkilökohtaista avustajaa kuin sivuaskeleita.

Kaksi haalarimiestä pystytti alumiinitikkaita kukka-kaalilootan viereen ja alkoi houkutella pulua, joka kujersi ilmanvaihtoputkella, läpsytteli siipiään ja ruikkasi pyrstönsä alta osuman unkarilaisten paprikoiden punaisena hehkuvaan kekkoon. Toinen tuki tikkaita ja toinen alkoi kavuta. Hänellä oli teleskooppihaavi ja kourallinen auringonkukan siemeniä, mutta hän ei ollut mikään kokenut pulunpyytäjä ja pysähtyi kesken kaiken, vilkaisi kollegaansa ja muotoili huuliltaan hävyttömyyden, joka ei jättänyt tulkinnan varaa. He olivat vartiointiliikkeen palkkalistoilla, heidän koulutuksessaan ei pantu painoa lintujen kiinniotolle.

– Oletteko yksityisetsivä Kuhala?

Kuhala tunsi kosketuksen lavassaan ja kääntyi. Mies oli pyylevä, suunnilleen hänen mittaisensa ja pukeutunut

ruudulliseen sarkapusakkaan, pussihousuihin ja nahkasaappaisiin. Hänellä oli muhkea harmaa parta, prinssi Rohkeatyylisiin muotoiltu kampaus ja hänen hipiänsä punakkuus kieli verenpainetaudista. Mies tuoksahti hiukan metsittyneelle ja hänen katseensa vihjaisi äkkipikaisesta luonteesta. Kuhala oli nähnyt äijän jossain, muttei muistanut missä.

– Miten sen nyt ottaa.

Miehen pupillit supistuivat ja parta värähti. Kuhala poimi ravisteltavakseen uuden pensasmustikkarasian. Oliko tuoteseloste muinaisarabiaa, vai eikö hän vain saanut selvää lilliputtikirjaimista?

– Miten niin miten sen nyt ottaa?

– Tarkoitin vain, ettei ole tullut tehtyä niitä hommia aikoihin.

Vartiointiliikkeen miehet olivat saaneet jonkin verran yleisöä. Se ei kannustanut heitä. Pulu seurasi tapahtumien edistymistä levottomana ja hyppeli haavin ulottumattomiin aina kun se heilahti.

– Vietiin saatana toissa yönä vitriinistä kahdeksankymmentägrammainen.

Kuhala tähyili marjoja ja sitten partamiestä, jonka silmät muistuttivat totta tosiaan pensasmustikoita. – Eturauhaseni arvioitiin äskettäin lääkärin vastaanotolla kahdeksankymmentägrammaiseksi, mutta emme varmaankaan puhu nyt samasta asiasta.

Äkkiä Kuhala muisti. Lähietäisyydellä seisoi maakunnallinen kuuluisuus, poikkitaiteilija ja kullankaivajaksikin itseään tituleeraava Roger Lanttilehto. Sanomalehti Keski-suomalainen julkaisi jutun Lanttilehdon kuulumisista kerran tai kahdesti vuodessa human intrest -palstoillaan ja ylläpiti näin kiitettävästi miehen imagoa oman tiensä kulkijana ja korpifilosofina, joka milloin veisteli moottori-

sahalla karhupatsaita, milloin soitti sahalla kaupungin-teatterin aulassa säveltämänsä oodin Pillulle, jollei sitten tehnyt selkoa seuraavasta kullankaivuureissustaan käsi-varren Lappiin.

– Joo, ei puhuta samasta asiasta. Kultaa vietiin, saatana. Olen Lanttilehto, taiteilija. Niin että vieläkö teette etsiväntyötä? Se on kymmenientuhansien arvoinen hippu ja minä pidin sitä syysnäyttelyn vetonaulana.

– Onko teillä kultahippunäyttely? Luulisi että sellaisen turvajärjestelyt viritetään viimeisen päälle.

Rusotus Lanttilehdon poskilla syveni ja hengityksen rytmi tiheni. Hän oli kerännyt ostoskoriinsa sulatejuustoa ja kyljyksiä, sikspäkin olutta ja röpelöpintaiset hanskat, jotka saattoivat olla ammattilaisen valinta vaskoolin huljutteluun.

– Galleriassa on maalauksiani ja veistoksiani. Hippu oli iskunkestävien turvalasien suojassa.

– Entä hälytin?

– Ilman muuta, parasta mitä on saatavilla, Lanttilehto virkkoi ja tarjosi Kuhalalle toimeksiantoa varkauden selvittämiseksi. – Poliisi kävi paikan päällä kirjaamassa tapahtuneen, mutta kun ne on meikäläisen kimpussa yhden perättömän ilmiannon takia, niin mitenkä minä voin luottaa niiden panevan tikkua ristiin tämän asian kanssa?

Kuhala pudotti mustikka-askin ostoskoriinsa muikkupaketin viereen eikä halunnut udella yksityiskohtia ilmiannosta. – Olen pahoillani. Tämä tuli vähän yllättäen. Teinä minä luottaisin poliisiin. Siellä on ammattitaitoa, resursseja ja lujasti työmoraalia nyt kun ovat saaneet siipeensä johtoporrasta myöten leivättömän pöydän ääressä. Näkemiin, täytyy jatkaa matkaa. Koira odottaa autossa.

Lanttilehto kahmaisi koriinsa kahden kilon pussin perunoita, kuroi umpeen välimatkan Kuhalaan ja sanoi maksa-

vansa sen minkä toinen pyytäisi. – Sain myytyä töitäni, ei ole rahasta kiinni.

He olivat luovineet pulupartion tikkaiden luo parikymmenpäisen yleisön sekaan, joka koostui heidän kaltaistaan naavoittuneista veteraaneista, muutamasta kadotetun sukupolven tyhjäntoimittajasta ja vihannesosaston kauppa-apulaisesta, joka kurotteli tahriutuneita paprikoita keosta. Pulu oikoi kaulaansa. Ehdotettiin että vapaa-ajan osastolta haettaisiin ilmakivääri ja pateja, joiden avuin ongelma siirtyisi kujertelemaan pyhän Pietarin olkapäälle.

Kuhalan onnistui läpäistä rintama ja ottaa suunta kohti kassoja. Poikkitaiteilija Lanttilehto kuului siihen sitkeään ihmislajikkeeseen, joka ei luovuta helposti, ja periksiantamattomuus oli lujittunut entisestään kairojen puronvarsilla kyhjötellessä. Lanttilehto nappasi Kuhalaa käsivarresta pakastealtaiden luona. – Eniten tässä harmittaa, että tiedän kuka sen vei. Haette vain pois, sitten saatte palkkionne.

– Miksette hae itse?

– Minulla on lähestymiskielto siihen ihmiseen. Ja ehdonalainen tuomio päällä. Ei tee mieli vaarantaa vapautta. Sitä paitsi olen lähdössä yöjunalla Kemijärvelle tiistaina. Saatte rahat tuplana plus bonuksen. Sanotaan tonnin bonuksen. Tonnilla saatte talven mustikat. Minultahan ei saatana varasta kukaan, ei edes entinen vaimo.

Kuului ilmakiväärin luodin napsahdus katonrajan peltiputkeen. Pulu lentää leuhotti kassojen yli käytävälle, sitten kuului vaimeita taputuksia. He seurasivat linnun loittoneamista ja vilkaisivat toisiaan.

Kuhala mietti, olisiko Lanttilehto ottanut häneen yhteyttä mikäli he eivät olisi törmänneet sattumalta. Ehkä olisi kasvatettava samanlainen parta kuin miekkosella ja kuljettava aurinkolasit nenällä, jottei kukaan tunnistaisi. Siitähän oli

jo vuosia, kun hänen, Kuhalan, maineteoista oli kirjoitettu lehdissä. Pakastealtaan termostaatti hurisi, siiman varassa roikkuva pahvipingviini huojui vedossa.

Kuhala pyysi miettimisaikaa seuraavaan aamuun ja kauhoi neljä pyttipannupussia altaasta. Ne maksoivat yhteensä kympin ja ravitsisivat tilapäisessä poikamiestaloudessa vaikka kuinka. Anastasia ei saisi tietää niistä. Jäljet olisi helppo hävittää ennen tämän paluuta ja siinä missä pytti-pannu tuppasi tukkimaan suonia, pensasmustikat ne avaisivat.

Lanttilehdon mielestä toimeksiannossa ei ollut mitään miettimistä. He voisivat mennä saman tien automaatile ja hän pulittaisi puolet palkkiosta käteen. – Loput tulee, kun tuotte hipun. Mitäs te veloittatte?

– Kaksisataakahdeksankymppiä päivä plus juoksevat kulut.

– Tekee sataneljäkymppiä... hyvä on, pannaan bonuksestakin puolet. Saatte kuusisataaneljäkymppiä puhtaana käteen. Miltä tuntuisi?

– Hyvältä tuntuu. Mutta en suosi mielellään harmaata taloutta, vaan haluan tämän menevän...

– Höpsistä, perkele. Hoidetaan laskutus kirjanpitosääntöjen ja verottajan mielen mukaan sen jälkeen, kun maksan loput. Eksäni Kerttuli Soljula asuu Kauppakadulla vastapäätä Ruthin ravintolaa, Ylä-Ruthia. Olette ehkä käynyt. Panen teille tarkan osoitteen tekstarilla, oletteko whatsappissa?

Vartiointiliikkeen miehet ohittivat heidät. Toinen kantoi kainalossaan tikkaita, toinen ilmakivääriä. Se näytti sopimattomalta niihin lavasteisiin, aikoivatko he tosiaan tulittaa pulua, kunnes se putoaisi?

Pelkällä ennakkomaksulla Kuhala saisi hoidettua sähköpyöränsä kausihuollon ja voisi ostaa kaksitoista litraa ulko-

seinämaalia piharakennuksen ehostukseen. No, hän oli luvannut Anastasialle fiksata tämän poissa ollessa katolta muutaman otsalaudan, mutta se vaatisi ammattilaisen apua. Vielä jäisi silti pensasmustikoihin. Hän kysyi miten kalkan-kaivaja saattoi olla varma, että eksä oli pihistänyt hipun.

– Onko teillä valvontakamera-aineistoa?

Lanttilehto narskutti leukojaan ja sanoi kultahipun kimallelle vitriinissä puolta tuntia ennen sulkemista ja ainoa vierailija salissa oli ollut hänen eksänsä. – Kun muija oli mennyt, huomasin varkauden. Mutta mitenkä minä perään lähdän, kun on se saatanan lähestymiskielto?

– Miten te olette sen haalinut riesaksenne?

– Tuli tupeksittua. En hallitse aina itseäni.

– Sitä on liikkeellä. Entä turvajärjestelyt, tarkoitan hälyttimet ja sellaiset?

– Ne ei ole päällä aukioloaikaan. Minä istun salin eteisessä ja valvon. Ja teen taulukauppoja. Ostavat joskus veistoksianikin.

Kuhala valitsi itsepalvelukassan ja toivoi, että Lanttilehto olisi erkaantunut sinne missä palveltiin. Ehkäpä jonotus antaisi miehelle samalla aikaa tulla toisiin aatoksiin. Mutta ei, mies huohotti niskassa ja alkoi ihmetellä viereisen itsepalvelupäätteen salamyhkäisiä koodeja. – Ei ole tullut ennen käytettyä. Mitenkäs...?

Hän vei kyljyspaketin epähuomiossa kahdesti koodinlukijan ohitse ja alkoi narskutella uudestaan. Kuhala ei ollut huomaavinaan, mutta pani merkille homehtuneen mustikan rasiastaan. Hän oli jo aikeissa palata vaihtamaan muovituokosen, kun vainottu pulu lehahti hänen avonaiseen kassiinsa ja päästi nokastaan vienon äännähdyksen. – Kas kas, siinä sitä ihmetellään. Ja ollaan niin olevinaan. Saat turvatakuut ja ilmaisen kyydin ulos sillä ehdolla, ettet tuhri kassiani.

– No perkele, niin ihmetellään, Lanttilehto kirosi. Hän oli veloittanut itseään kolmannen kerran kyljyksistä, ennen kuin älysi pyytää apua.

Kuhala sai maksettua rutkasti ennen Lanttilehtoa, joka jäi selvittämään sähläilyään kassanaisen kanssa. Kuului piipitystä, kuului kujerrusta.

Pulu istui muikkupaketin päällä ja kuikuili kassin reunan yli kauppakeskuksen käytävälle, jonka varren pikkuliikkeissä vallitsi hiljaiselo. – Pidä nyt nuppisi alhaalla, muuten ne saavat sinut. Mikset lentele tuohon lemmikkikauppaan maskotiksi?

Joku laski kouransa takaapäin Kuhalan olkapäälle pullon-palautusautomaatin luona, minne hän oli tehnyt harhautusliikkeen karistaakseen Lanttilehdon lopullisesti kannoiltaan. Tilin saldossa riitti sentään vielä pyörän huoltoon, maaliin ja pensasmustikoihin.

– Hei!

Se ei ollut Lanttilehto, vaan ilmakiväärimies.

– Niin?

– Teillä on pulu kassissa.

– Tiedän. Mitä sitten?

– Antakaa tänne.

– En muuten anna. Etsikkoaikanne tuli ja meni.

– Lintu muodostaa hygieniauhan.

– Sen tähden minä sen ulos täältä vienkin.

Vartiointiliikkeen mies puri hampaitaan hiukan Lanttilehdon tapaan ja näytti miettivän, kummalta vääntäisi niskat nurin ensimmäiseksi, mieheltä vai pululta. Hänellä oli viikset, nuukanpuoleisesti psykologista asiakaspalvelusilmää, huono palkka ja hän oli luultavasti joutunut hautaamaan haaveensa vapaaottelijan ammatista, koska heikommaksi vaikattu vastustaja oli tehnyt hänestä muussia piirisarjan matsissa. – Lintu tänne.

- Ei tipu tipua.
- Se tulee takaisin, vaikka viet sen ulos. Se osaa reitin.
- Ei tipu sittenkään. Lupaen viedä sen kotipuoleen. Asun kaukana.

Mies yritti tarrata Kuhalan kassin kahvoihin. Ilmakivääri kolisi lattialle ja spurgu, joka oli juuri tunkemassa tuhannen tölkin lastia automaattiin, hörähti nauruun ja sekosi rytmisään.

Siinä vaiheessa Lanttilehto oli jo ennättänyt paikalle ja ihmetteli mihin Kuhala oli kadonnut. Tämä sanoi, ettei ollut kadonnut minnekään vaan oli vapauttamassa marketin kaikkien aikojen hygieniauhasta. Lanttilehto vilkaisi ilmakiväärimiehen loittonevaa hahmoa ja pulua Kuhalan kassissa. – Tui tui, mitä paskantelija. Asia lienee sovittu, eikun mennään pankkiautomaatille. Saatte ennakon.

Mikä auttoi. Pian Kuhala latoi kahisevan lompakkoonsa ja nosti pulun päästääkseen sen vapauteen. Lintu ponnisti siivilleen hänen kämmenkupistaan ja lensi kaula ojossa liukuovista takaisin sisään, muutti sitten mielensä, teki jotenkin sulkasatoisen immelmanin tuulikaapin katonrajassa ja palasi ulos kadoten ilmojen tielle kuin olisi muistanut kestiisäntiensä äskeisen pahantahtoisuuden.

- Laitan tarkan osoitteen. Haette omani pois. Kerttuli väitti jääneensä erossa köyheliiniksi, vaikka minut siinä kynittiin. Ja nyt se harppu haki kullan muka korvaukseksi, Lanttilehto taivasteli ja arveli, ettei entinen vaimo ollut ehtinyt myydä hippua eteenpäin. – Sanokaa että käry on käynyt ja että törkeästä ryöstöstä saa... No, siitähän minä teille maksoin, että osaatte punoa jutun juurta...

Koira ei odottanut autossa kuten Kuhala oli väittänyt, vaan lojui parkissa hybridin konepellillä ja nuoli vetämättömänä tuulilasin alareunaa. Miten se oli saanut avattua oven,

vieläpä suljettua sen ja arvellut olevansa tarpeen ikkunoiden pesussa?

– Hippu, jumankauta!

Lanttilehto ei tiennyt mistä hipusta nyt puhuttiin ja jäi katsomaan suu auki Kuhalan perään.

2.

Kuhalan vaimo Anastasia oli matkustanut kuukaudeksi Alma Ataan auttaakseen veljeään Arkadia, jonka Suomessa oleskelun maahanmuuttoviranomaiset olivat evänneet. Arkadi oli elättänyt itsensä konnuuksilla, yrittänyt aika ajoin kunniallisilla poluilla, mutta ajautunut taas hämärämiesten matkaan, jotka teetättivät hänellä kuraportaan surkuhupaisia keikkoja, pääsivät itse pälkähästä ja maksoivat vaivan palkaksi muutamia satasia. Niillä ei rakennettu tulevaisuutta. Arkadi oli päättänyt palata kotiseudulleen ja sai tuekseen Anastasian, joka oli ottanut virkavapaata terveystieteiden virastaan. Totta puhuen velipojan lähdön syynä oli myös se, että Arkadi oli vetänyt välistä erään kannuksiaan vasta ansaitsevan jengin amfetamiinibisneksestä ja sai pelätä kosta, jonka ulottuminen Alma Ataan oli sentään epätodennäköistä.

Kauppareissupäivän iltana Kuhala istui Mustankorkean torpan keittiössä ja lähetti Anastasialle hempein kirsikkaja sydänhymiöin siirapoituja viestejä. Samalla hän haarukoi spydäriä suoraan tirisevästä pannusta ja naukkaili vesijohtovedellä laimennettua Haddington Housea kyytipojaksi. Viskissä yhdistyvä petrolin ja tunkiosavun aromi olivat parkinnet Kuhalan kitalakea jo vuosia niin, ettei muu merkki enää kelvannut, varsinkin kun Haddington sopi kukkarolle.

Kananmunan keltuaiselle silputtu ruohosipuli sai kelvata

vihanneksesta. Hippu istui uskollisesti lähituntumassa kyt-täämässä makkaranalasta ja lipaisi välistä kuonoaan, joka oli harmaantunut samaan tapaan kuin isännällä.

– Peruutahan vähän, ettei tassu jää tuolinjalan alle, Kuhala sanoi ja mussutti.

Hippu otti askelen lähemmäksi, kuolavitja herahti Kuhalan reidelle. Hän sanoi, ettei pyttipannu ollut terveellistä sen paremmin ihmiselle kuin koiralle ja antoi maistiaisen.

Kepeä leukailu oli silkkaa itsepetosta, sillä Kuhalan jos kenen olisi kuulunut välttää raskaita eväitä. Hänen papparaisen olemukseensa oli kertynyt viisi lisäkiloa sitten edellisen syksyn, sydämessä pyrähteli oudosti maata mennessä eikä reistaileva hiippaläppäkään ollut omiaan terävöittämään askelta. Kuhala ei välittänyt katsella eteisen kokovartalopeiliä ja vyötärönseudun laardikumparettaan. Riitti kun elämän loppuvaiheet välähtelivät silmissä sarjana surkeita pikku tragedioita aina, kun nielaisi eturauhaspillerin tai kuunteli jotakin kolotustaan.

Kännykkä helähti mutta viesti ei ollutkaan Anastasialta, vaan kullankaivaja Lanttilehdolta, joka lähetti lupaamansa osoitteen. Peukutus haiskahti vastaukseksi paitsi sopimattomalta, myös liian tuttavalliselta. Kuhala huokaisi ja ajatteli lähettää saman tien alaviistoon osoittavan peukalon ja kieltäytymisen toimeksiannosta. Mihin hän tästä nyt tokenisi? Ja miten hän kuvitteli saavansa hippusen haltuunsa?

Kerttuli Soljula saattoi olla nainen, joka kynsii silmille ja vetäisee oven kiinni nenän edestä niin että paukahtaa. Piru tiesi vaikka Lanttilehto haukkui väärää puuta tai oli lavastanut varkauden saadakseen lypsettyä vakuutusyhtiöltä ylimääräistä. Vilunkipelaaajien määrä oli moninkertaistunut sitten Kuhalan uran alkuaikojen, aina sai olla varuillaan.

Oliko Kuhalasta enää siihenkään, varuillaan oloon?

Hän tiskasi, laittoi punajuuret ja suolakurkun jääkaappiin ja kumosi jälkiruuksi laimentamattoman Haddington-paukun. Se pakotti irvistelemään.

Illan hämärä alkoi verhota tienoota. – Mennäänkö pisulle vai käytkö ittekses?

Hippu heilautti kahdesti häntäänsä. Se merkitsi, että yhdessä lähdettäisiin.

Kuhala veti jalkoihinsa polkupyörän paikkasarjalla ent-raillut puutarhalantsarit ja koiranulkoilutustakin, jonka taskunsuut harottivat ja hiharesoreissa roikkui langanpätkiä kuin hämähäkin jalkoja.

Nälkätaiteilijakuosia täydensi haaltunut kalahattu.

Kuusen latvassa varis raakkui päivän painuvan mailleen, Hippu järsi ojapientareen heinää. Liikenteen etäinen humina, taivaankanteen kajastuva kaupungin valo ja maatuvi-ien lehtien lahon tuoksu saivat Kuhalan värähtämään, kie-taisemaan takinhelmoja luiden lämmikkeeksi ja tuntemaan selittämätöntä kaipuuta nuoruuden vuosiin, ensi suudelmiin, punkkuhuikkaan b-rapun mankelihuoneessa ja äidin heli-sevään nauruun, kun kissanpoikanen pukkasi peräpäällään piimäpurkin lattialle. Oliko kissa Topi vai Sonja? Olenko minä vajoamassa viskihuuruiseen melankolian suohon, ajatteli Kuhala, eikö onnessa Anastasian kanssa muka ole riittämiin kaltaiselleni pelille? – Hippuuu!

Hippu kuului rymistelevän kömpelöin harppauksin pöpelikössä. Kuhala huusi uudestaan ja huomasi sitten miehen nojaamassa polkupyörään samassa kaarteessa, missä oli uransa aikana törmännyt kahteen vainajaan. Mies erottui pelkkänä varjokuvana eikä oikein vaikuttanut eksyneeltä postinkantajalta.

Uskottavammalta tuntui iltareippailija, joka oli pysähty-nyt puraisemaan energiakeksiä ja kuulostelemaan luonnon-

ääniä. Ehkä mies havitteli tonttia niiltä main ja pohdiskeli mahdollisuuksiaan.

Kuhala ei halunnut kääntyä eikä edes vaihtaa puolta, vaan kutsui vielä kerran Hippua. Se hölkkäsi pusikosta rinalle ja kerjasi makupalan. Molempia taannoisia vainajia oli ammuttu, molemmat olivat kuolleet väkivaltaisesti ja molempien kasvoilla oli erottunut häivähdys jäähyväishämmennystä.

Mies ei liikahtanut. Pyörässä ei ollut valoja ja nyt kun välimatkaa oli parisenkymmentä metriä, hänen keski-ikäinen vartensa alkoi hahmottua selvemmin. Hippu huomasi nojailijan vasta nyt, alkoi päästellä reviirimurinaa ja viuhtoi hännällään.

– Ei, Hippu! Iltaa vaan, koira ei ole vihainen. Kunhan tärkeilee.

Mies vaihtoi painoa jalalta toiselle. Sitten hän nyökkäsi ja kysyi oliko Kuhala mahdollisesti Kuhala. Se oli jo toinen kerta sinä päivänä, kun häneltä udeltiin samaa, mutta jos nyt oltiin tarjoamassa toimeksiantoa, hän kieltäytyisi vaikka palkkioksi luvattaisiin vuoden Haddingtonit.

– Minä näin teidät tänään siellä ruokapuolella.

– Niin?

Miehen ääni oli käheä. Ehkä hän jännitti jotakin. – Otti aikansa, ennen kuin tunnistin teidät.

– Miksi sitten kysytte kuka olen, jos tunnistitte? Jos haluatte käyttää palveluksiani, ottakaa yhteyttä valoisaan aikaan. Tai hyödyntäkää nettisivujani.

Kuu pujahti myöhäisillan pilvenlongan takaa hohtamaan miehen kasvoille kuin olisi ymmärtänyt dramaturgiset velvoitteensa. Mies sanoi, etteivät yksityisetsivän nettisivut toimineet ja niissä taisi olla väärää informaatiota. Se saattoi olla totta, Kuhala oli käynyt sivuillaan viimeksi pari vuotta sitten.

– No, kakaiskaahan asianne. Käännyimme tästä koiran kanssa iltauutisille.

– Mitä se perkele sanoi teille?

– Kuka?

Mies liikahti levottomasti. Sikäli kuin kuunvalossa erottui, hänellä oli kantikkaat piirteet jykevine leukoineen ja jollei hän olisi kiristellyt naamaansa, häntä olisi voinut luonnehtia komeaksi. – Lanttilehto, Roger Lanttilehto.

– Sen takiako te olette tänne vaivautunut? Luulisi teidän ymmärtävän, etten lavertele ulkopuolisille jutusteluistani.

Mies pusersi satulaa ja varoitti Kuhalaa yhteistyöstä maakunnallisen kuuluisuuden kanssa. Lanttilehto oli kavala oman edun tavoittelija, joka ei häikäillyt siirtojaan. Taiteilijan nallekarhumainen ulkonäkö kätki sisäänsä keinoja kaihtamattoman ketkuilijan ja varkaan. – Ja nyrkkisankarinkin, jos niikseen tulee.

– Ohoh! Ei kai hän sentään väkivaltainen ole? Mitä tulee ketkuilijoihin, niitä on nähty. Nyt kun olemme päässeet näin pitkälle, on teidän vuoronne esittäytyä. En oikein pidä siitä, että lymyätte täällä kotinurkillani, alatte sinkoilla syytöksiänne ettekä edes esittele itseänne.

– Olen Masa Pudas. Ja minä sen löysin.

– Minkä?

– Kuukkelikurun kantarellin.

– Jösses. Onneksi olkoon, taidan kaivata tarkennusta. Että minkä kantarellin?

– Sen kahdeksankymmentäkaksi grammaa painavan kultahipun, jonka Lanttilehto minulta huijasi.

Pudas joutui niin ravistelevan tunnekuohun valtaan, että vaappui hetken, näytti olevan pillahtamaisillaan itkuun ja sanoi tietävänsä, että Kuukkelikurun kantarelli oli viety Lanttilehdon taidenäyttelystä ja että meneillään oli vedätyksien vedätys.

– Tekö sen veittekin? On teillä ainakin motiivi.

– Saatana...

– Älkääs kirotko.

– Jos se ahman paskakikkare ja paholaisen sekasikiö aikoo piilottaa kantarellin minulta, niin varokoon. Ja jos se on palkannut teidät, niin varokaa tekin.

– Mitäs minun pitää varoa, uhkailletteko?

Pudas nyyhkäisi, pälysi kuusenlatvassa killistelevää kuuta ja sylkäisi ojaan. Sitten hän pudotteli suustaan hieman lisää rosoisilla kielikuvilla pippuroituja lauseita Roger Lantti-lehdosta ja kertoi löytäneensä Kuukkelikurun kantarellin samannimisestä paikasta käsivarresta elokuun toisen keskiviikon aamuna vajaa kolme vuotta sitten. – Minä muistan vielä kellonajan. Viisi neljäkymmentäkahdeksan.

Pudas sanoi seisoneensa Kuukkelikurua halkovan puron partaalla hiukkasen päissään yön kosteiden riekkujaisten jäljiltä ja yökkineensä sapankarvasta mahastaan. – Ensin minä näin sen poron.

– Ja sitten se koputteli tuomaan hipun teille turvassaan?

– Turha pilkata, Pudas tuskaili ja pusersi pyörän hantakeja. – Kaunis sarvipää, valkoinen selkäharjanne. Se eläin huokui erämaan rauhaa.

– Jota te ette niinkään huokunut.

– Yökkäsin taas ja siinä se oli puoliksi puron penkkaan uponneena.

– Ajatelkaa jos mahanesteenne olisi sulattanut sen.

– Saatana.

– Vedän sanani takaisin. Jatkakaa.

Pudas kertoi kaivaneensa Kuukkelikurun kantarellin paljain käsin, ihmetelleensä sen kauneutta ja kiittäneensä korkeita voimia. – Sen jälkeen oli pakko mennä nukkumaan. Ehkä minä sammuin. Ja kun heräsin, sitä ei ollut missään.

Lanttilehto kuorsasi yläpunkalla ja nauroi päin naamaa, kun aloin meuhkata. Se sanoi minun nähneen unta, työnsi naamani eteen pienen peilin ja kysyi näyttääkö uskottavalta. No, ei kai näyttänyt. Sitten se käänsi taskunsa ja kysyi, kuulinko minä kultahippusten ropisevan permannolle. No en kuullut. Helvetti, lopulta aloin itsekin uskoa uneksineeni. Olimme juoneet pontikkaa, ei sovi minulle. Ja sitten se saatana alkaa leuhkia lehdissä kantarellilla puolen vuoden päästä. Niin että varokaa. Ja jos pääsette kullan jäljille, muistakaa että minä olen oikea omistaja.

Sen sanottuaan yökukkuja Masa Pudas käänsi pyöränsä ja rämisteli matkoihinsa.

HARVOIN TULEE MURHISTA NÄIN HYVÄLLE TUULELLE!

Lennokkaan huumorin siivittämänä yksityisetsivä Otto Kuhala ja hänen koiransa Hippu lähtevät sieneen. Nyt ei etsitä mitä tahansa tatteja, vaan Kuukkelikurun kantarellia, valtavaa kultahippua, joka on varastettu taidenäyttelystä. Yksityisetsivästä toimeksianto kuulostaa vaarattomalta, mutta pian Kuhalalla on käsissään kaksoismurha sekä palkkamurhaaja, joka ei säälisi edes viatonta Hippu-koiraa.

9 789520 422370

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-2237-0